

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๐๔/๐๒๐

วันที่ ๒๐/๑๑/๕๘
เวลา ๑๘:๓๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ ๒๐/๑๑/๕๘
เวลาที่ ๑๘:๓๐ น.

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ และการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๑ ภายใต้กรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น

๒. ข้อเสนอของภาคเอกชน (Business Recommendations)

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบการแต่งตั้งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) เป็นรัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เพื่อกำกับดูแลและปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๒ และการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๑ ณ เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม ในวันที่ ๒๕-๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ นั้น ใคร่ขอเสนอผลการประชุมดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ เรื่อง ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ การประชุมระดับผู้นำระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้รับรองปฏิญญาโตเกียวและแผนปฏิบัติการ ๖๓ ข้อ และให้ความเห็นชอบข้อเสนอการริเริ่มจัดทำความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น (Mekong Japan Economic and Industrial Cooperation Initiative: MJ-CI) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเร่งผลักดันการดำเนินงานตามข้อเสนอ MJ-CI ดังกล่าว เจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่นได้ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ (MJ-CI Action Plan) แล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒ พิจารณา และเห็นควรให้จัดการประชุมหารือร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นเป็นครั้งแรก เพื่อนำข้อเสนอของภาคเอกชนประกอบการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ MJ-CI ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน

๒.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ รับทราบผลการประชุม คณะกรรมการ กพบ.ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่ สศช. ได้นำเสนอเรื่องการ ประชุมระดับรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒ และการประชุมหารือร่วมระหว่างรัฐมนตรี และภาคเอกชนประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑ โดยที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบสาระสำคัญของ แผนปฏิบัติการ MJ-CI และประเด็นหารือของรัฐมนตรีไทยในการประชุมดังกล่าว

๓. ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ และการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและ ภาคเอกชน ครั้งที่ ๑ ภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและ อุตสาหกรรม รัฐมนตรีอาวุโสกระทรวงพาณิชย์ของราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่น รัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของสปป.ลาว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการวางแผนของสหภาพพม่า รัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ของไทย และรัฐมนตรีกระทรวงวางแผนและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้เข้าร่วมการประชุม โดยสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

๓.๑ ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ และการประชุมหารือร่วม รัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๑ ภายใต้กรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้าน เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

๓.๑.๑ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ซึ่ง ประกอบด้วย การดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงตลาดนอก ภูมิภาค (๒) การอำนวยความสะดวกการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (๓) การพัฒนาศักยภาพ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และภาคอุตสาหกรรม (๔) การขยายศักยภาพ อุตสาหกรรมบริการและอุตสาหกรรมใหม่ของอนุภูมิภาค โดยจะนำเสนอแผนปฏิบัติการฯ นี้ต่อที่ ประชุมระดับผู้นำประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ที่เวียดนามจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นในปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ต่อไป ทั้งนี้ ไทยได้สนับสนุนแผนปฏิบัติการและผลักดันโครงการที่จะเกิดผลเป็นรูปธรรม โดยเร็ว (Quick Win Projects) อาทิ การส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน การพัฒนาบริการด้านสุขภาพ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะช่วยเพิ่มรายได้และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนใน อนุภูมิภาคได้ในเวลาอันสั้น ซึ่งญี่ปุ่นและไทยสามารถให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวได้ โดยที่ ประชุมมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) แผนปฏิบัติการ MJ-CI มีความสอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน และมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาในกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง โดยควร ให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรในอนุภูมิภาคนี้ ควบคู่ไปกับ ภาคอุตสาหกรรมและการค้า

๒) ควรจัดทำรายงานความก้าวหน้าและทำการทบทวน แผนปฏิบัติการ MJ-CI ทุก ๖ เดือน โดยในการทบทวนรอบต่อไป เห็นควรพิจารณาเพิ่มเติมประเด็น การจัดการทรัพยากรน้ำและการพัฒนาแม่น้ำโขงให้เป็นแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Corridor) อีกแนวทางหนึ่งที่กัมพูชาเสนอ

๓) ควรจัดทำกรอบเวลาในการดำเนินโครงการให้ชัดเจน เพื่อเป็นองค์ประกอบในการติดตามและประเมินผล และเห็นชอบกับการนำแผนปฏิบัติการฯ มาปฏิบัติ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยให้ความสำคัญกับโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เป็นรูปธรรมได้โดยเร็ว ก่อน ตามที่ไทยและพม่าเสนอ

๔) ข้อเสนอแนะของภาคเอกชนต่อแผนปฏิบัติการฯ เป็นส่วนสำคัญที่ภาครัฐของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ควรพิจารณำไปปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน และให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและศักยภาพของแต่ละประเทศสมาชิก โดยในบางโครงการ ประเทศสมาชิกยังต้องหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศอีกมาก อาทิ ในกรณี สปป.ลาว ที่ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินงานศุลกากร ๒๔ ชั่วโมง ณ ด่านพรมแดน เป็นต้น โดย สปป.ลาวเห็นว่าโครงการ Single Window Inspection ณ ด่านพรมแดน ไทย ลาว และเวียดนาม ตามแนว East-West Economic Corridor (EWEC) ควรได้รับการผลักดันเป็นอันดับแรก เพื่อใช้เป็น ตัวอย่างให้การดำเนินงานให้กับจุดผ่านแดนนาร่องอื่น ๆ

๕) ญี่ปุ่นควรทำการประสานงานกับธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) อย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานที่ซ้ำซ้อน และควรร่วมกัน ทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสูงสุด

๓.๒ ที่ประชุมเห็นชอบข้อเสนอของภาคเอกชนประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ซึ่งได้บรรจุข้อเสนอส่วนใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการ MJ-CI แล้ว โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ เร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่สมบูรณ์ตามแนวพื้นที่ พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) และแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) การพัฒนาเส้นทางรถไฟ การพัฒนาท่าเรือขนส่งสินค้าระหว่างประเทศบน สองฝั่งมหาสมุทร คือ ฝั่งอันดามัน และทะเลจีนใต้ เช่น ทวาย ระนอง และท่าเรืออื่นๆ ในกัมพูชา รวมถึงความร่วมมือพัฒนาโรงไฟฟ้าเพื่อสนับสนุนความต้องการใช้ไฟฟ้าของอนุภูมิภาค

๓.๒.๒ อำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินรถข้ามพรมแดนระหว่างกันอย่างสะดวก การตรวจปล่อย ณ จุดเดียว ลดจำนวนและความ ซับซ้อนของเอกสารที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงกระบวนการข้ามพรมแดนและผ่านแดนให้ใช้เวลาเพียง ๕ นาที และการขยายเวลาปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมงของศุลกากร

๓.๒.๓ ให้ความช่วยเหลือ SMEs เพื่อเพิ่มความสามารถในการ แข่งขัน และการเข้าถึงแหล่งเงินโดยจัดตั้งกองทุนพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs Development Fund) และร่วมมือกับสถาบันทางการเงินของญี่ปุ่นโดยใช้แนวทางการปล่อยกู้ต่อ (Two-step loan)

๓.๒.๔ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพการผลิต ในภาคบริการและอุตสาหกรรมใหม่ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำในภาคอุตสาหกรรม

๓.๒.๕ ร่วมมือในการพัฒนาเรื่องอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน เช่น การปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราในอนุภูมิภาคและการใช้สกุลเงินท้องถิ่นสำหรับ

การค้าชายแดน การเพิ่มความโปร่งใสในการทำธุรกิจ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

๓.๓ ข้อเสนอของฝ่ายไทยในการประชุม

๓.๓.๑ ยืนยันบทบาทการเป็นประเทศผู้ให้ในกรอบความร่วมมือนี้ โดยเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือร่วมกับญี่ปุ่นในการพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยได้เน้นถึงการดำเนินงานของไทยในการให้ความช่วยเหลือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน และศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนุภูมิภาค ตลอดจนความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ไทยมีความชำนาญ เช่น ด้านท่องเที่ยว สาธารณสุข ศิลปกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

๓.๓.๒ แจ้งผลการดำเนินงานของไทยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในด้านต่างๆ ดังนี้

๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยไทยได้ให้ความเห็นชอบการให้ความช่วยเหลือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน รวมวงเงินประมาณ ๔,๒๐๐ ล้านบาท ได้แก่ (๑) เส้นทางหมายเลข ๑๑ ในสปป.ลาว วงเงินประมาณ ๑,๔๐๐ ล้านบาท เป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน (๒) เส้นทางรถไฟท่านาแล้ง-เวียงจันทน์ ในสปป.ลาว วงเงินประมาณ ๑,๖๕๐ ล้านบาท เป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน ซึ่งเป็นเส้นทางหนึ่งในสี่เส้นทางรถไฟของ GMS ตามที่ปรากฏในกรอบยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางรถไฟในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และ (๓) การพัฒนาเส้นทาง EWEC ฝั่งตะวันตกเชื่อมโยงสหภาพพม่า วงเงินประมาณ ๑,๑๖๖ ล้านบาท เป็นเงินให้เปล่า ประกอบด้วย ๓ โครงการย่อย ได้แก่โครงการพัฒนาถนนเมียวดี-กอกะเรก ซึ่งเป็นการก่อสร้างเส้นทางใหม่ (เชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเรก) ๒๘.๖๐ กม. โครงการซ่อมแซมเส้นทางเดิม (เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี) ๑๔ กม. และโครงการซ่อมแซมสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ ๑ ข้ามแม่น้ำเมย

๒) การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยสถาบันสิ่งทอของไทยได้ตอบตกลงจะส่งผู้เชี่ยวชาญไปถ่ายทอดความรู้ให้กับพม่า

๓) การผลักดันกระบวนการภายในประเทศเพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดน โดยไทยได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้าย (Annexes and Protocols) ภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) เพิ่มเติมอีก ๓ ฉบับ ทำให้ไทยได้ให้สัตยาบันไปแล้วจำนวน ๑๔ ฉบับ และเหลืออีกเพียงจำนวน ๖ ฉบับ ที่ไทยจะต้องใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการผลักดันกระบวนการออกกฎหมายให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

๓.๓.๓ เสนอให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์กับญี่ปุ่น ในเรื่องญี่ปุ่นมีความเชี่ยวชาญ เช่น การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต แนวคิดเรื่อง Eco-Industrial Town และ Shindanshi Business Consultant System ซึ่งเป็นการนำมาตรฐานของญี่ปุ่นเข้ามาใช้ในการวินิจฉัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นต้น

๓.๓.๔ ขอให้ญี่ปุ่นร่วมมีบทบาทที่แข็งขันในการพัฒนาอนุภูมิภาค ในด้านการพัฒนาโครงข่ายระบบราง โดยเฉพาะในสหภาพพม่า การให้ความช่วยเหลือพัฒนาศักยภาพบุคลากรของประเทศกัมพูชา สปป.ลาว และสหภาพพม่า ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งข้ามพรมแดน การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์และห่วงโซ่การผลิตเชื่อมโยงตลาดญี่ปุ่น รวมถึงการเสนอให้ญี่ปุ่นเข้ามาส่งเสริมการลงทุนและการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของอนุภูมิภาค เช่น ทวาย-กาญจนบุรี แม่สอด-เมียวดี อรัญประเทศ-ปอยเปต มุกดาหาร-สะหวันนะเขต และนครพนม-คำม่วน เป็นต้น

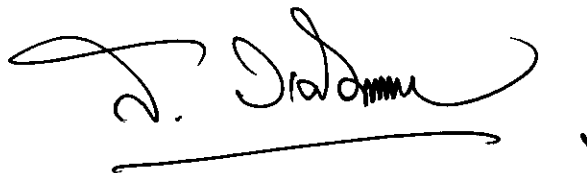
๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ รับทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๒ และการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๑ ณ เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม ในวันที่ ๒๕-๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓

๔.๒ มอบหมาย สศช. ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๒๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

E-mail chuwit@nesdb.go.th